

harminczada 2 frt, a csöböré 25 dénár volt, világos, hogy 1610-ben 12,684, 1611-ben pedig 17,206^{1/2} hordó bort vittek Lengyelországba.

A borkivitel Lengyelország felé némi fenakadást szenvedett 1612-ben; mert a lengyel rendek az országgyűlésen meghatározták, milyen nagyságu hordókban szabad a magyar borkereskedőknek a bort lengyelországi raktáraikba szállítani. Mivel pedig a hordók kisebbek¹⁾ voltak a törvény által előírottnál, a magyar borkereskedőket érzékenyen megbüntették. Ezek aztán magyar nyelven a kamarához fordulnak orvoslásért. A kamara a királyhoz, a király meg a lengyel királynak irt. A lengyel király eredeti válasza is megvan. Ő azt ajánlja, hirdessék ki a lengyel országgyűlés 1611. határozatát a szepesi kamara területén, hogy a magyar borkereskedők ahhoz alkalmazkodjanak. A törvényt azonban nincs joga megváltoztatni.

Dr. Takáts S.

A magyar-óvári harminczad bevételei és kiadásai 1631-ben. A bécsi közös pénzügyi levéltárban a Hoffinanz 1635.-évi 13,723. csomójában Hiersch Pál ab Hirschfeldt cs. tanácsos és magyar-óvári²⁾ főharminczados kimutataása szerint, a következő bevételek voltak:

Ökör harminczadából	17,029	frt 50
Úszó	1,094	„ —
Tehén	5,067	„ 60
Borjú	2	„ 20 ²⁾
Ló	183	„ —
Disznó	579	„ —
Birka	177	„ 32
Bárány	22	„ 08
Bőr (cutium) harminczadából	10	„ 42
Bőr (pellium) „	6	„ 46 ^{1/2}
Vizahal harminczadából	14	„ 50
Sőreg	17	„ 70
Hal	1	„ 05
Méz	5	„ 80
Viasz	1	„ 63
Háj	4	„ 20
Fagygyú	1	„ 40
Vasnemű	2	„ 32 ^{1/2}
Posztó-szövet „	36	„ 15 ^{1/2}
Aprólékos dolgok harminczadából	169	„ 74 ^{1/2}
Bécsből hozott áruk	351	„ 54 ^{1/3}
A fiók-harminczadokból	19,066	„ 92 ^{2/3}
Elkobzott árukból	198	„ 30 ^{2/3}
Rendkívüliek	2,137	„ 75
„	800	„ —
Előre kiutalványoztak a bevételből	7,600	„ —

Összes bevétel: 54,585 frt 17 volt.

1) 1615-ben a kassavidéki bor „cupa“-ja, azaz hordaja 13—14 frtot, a tokaji boré ellenben 40 frtot ért.

2) Azért olyan kevés, mert akkor a borjukivitel Bécsbe tilalom alatt volt.

E bevételek terhére a következő kiadások estek:

Ő felsége udvari szükségleteire, királyi menyegzőre stb.	25,827	frt	12	kr.
Az osztrák hajózási felügyelő (praefecti- navalis) fizetésére	6,041	„	72	„
Erzsébet főhercegnő számára	1,234	„	10	„
A harminczad hivatalnokainak fizetése	3,265	„	73	„
Udvari hivatalnokok nyugdíjára	8,999	„	12 ^{11/23}	kr.
Épületek javítására	413	„	89 ^{1/2}	kr.
Előre kiutalványoztatott	8,400	„	—	kr.

Összesen tehát: 54,585 frt 17 kr.

A bevételekre nézve meg kell jegyeznünk, hogy a magyar-óvári főharminczad jövedelme a XVI. században a 80,000 frtot mindig felülhaladta. A kiadásokból, mint látjuk, magyar czélokra egy fillér se jutott, a mi érthető, mert akkor e harminczad teljesen az alsó-ausztriai kamara kezelése alatt állott.

Dr. Takáts S.